

Allt detta är Slovenien!

Slovenien är ett av Europas yngre länder och självständigt sedan år 1991. Det ligger i Centraleuropa och är till ytan ungefär 20 000 km² stort. Landet kännetecknas av att vara en mötesplats mellan Alperna och Medelhavet med dess mystiska Krasregion och de breda Pannoninska slätterna. Den geografiska mångfalden med sin rika natur- och kulturtradition har sedan länge gett slovenerna drivkraft och inspirerat deras kreativitet.

Var annars i världen kan man beundra de ädla Lipizzanerhästarna, de praktiska hässjorna, bikupe-panelerna och biet från Kranj, var annars kan man provsmaka utsökt Potica och även förundras över den slovenska grammatiken, som innehåller dualis och att vi tack vare den på slovenska kan säga att vi två älskar varandra. Eller träffa på stora kulturella namn (exempelvis arkitekten Jože Plečnik), stora uppfinningar (logaritmer), framgångsrika idrottare (Anže Kopitar, Tina Maze och många andra) och inte minst möta människor som verkligen njuter av den orörda naturen genom mångas favoritaktivitet: vandring. Cankar, en gigant inom slovensk litteratur beskrev Slovenien "Som himlen under Triglav".

"... under Triglav" syftar här till Triglav som är Sloveniens högsta berg i de Julianska alperna och som också är en av landets största nationella symboler.

Snabbfakta

Officiellt namn:
REPUBLIKEN SLOVENIEN

Politiskt system: Parlamentarisk demokrati
Huvudstad: Ljubljana
Areal: 20 273 km²
Folkmängd: 2 064 632 (2015)
Valuta: Euro (1 euro = 100 cent)

Språk: Slovenska; i etniskt blandade områden även italienska och ungerska.

Internationellt landsnummer: +386
Tidszon: GMT/UTC +1

Viktiga telefonnummer:

112 Ambulans
112 Brandkår
113 Polis
1188 Allmän information
1987 Vägassistans

Nyttiga webbsidor:

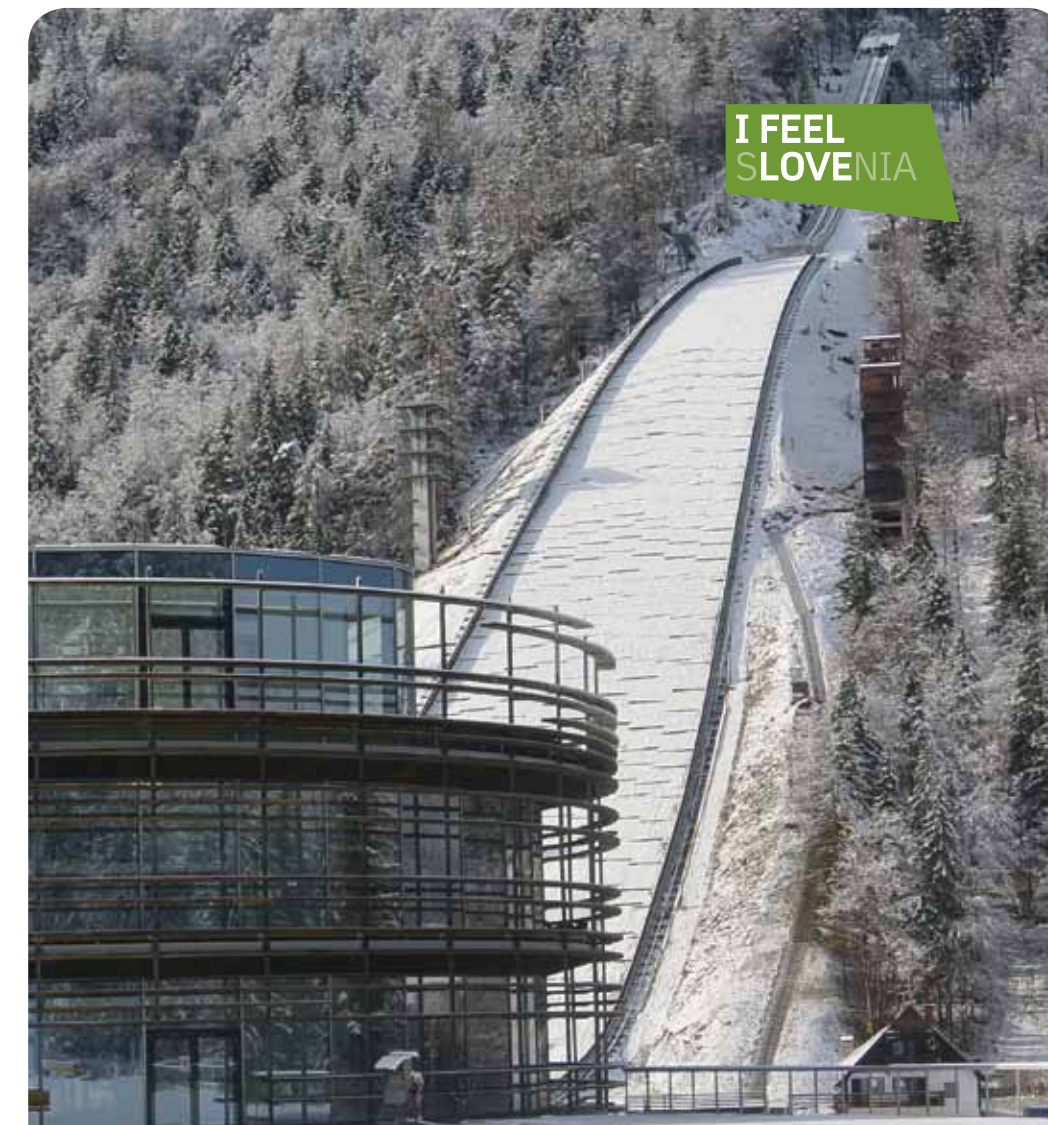
Allmänt om Slovenien: www.slovenia.si, www.slovenia.info
Sloveniens regering: www.vlada.si
Kommunikationsenheten: www.ukom.gov.si
Republiken Slovenien www.gov.si
Slovenska bilförbundet: www.amzs.si
Väder: www.arso.gov.si

Utgivare: Statens informationskontor, Ljubljana, 2016

I FEEL SLOVENIA

Svedski jezik

I FEEL SLOVENIA

SLOVENIEN

Planica. Foto: Planica arkiv

I Slovenien finns de världsberömda lipizzanerhästarna. Foto: Marko Petrič

HISTORIA

Slovenien genomgick sin första statsbildning för mer än tusen år sedan, när de sydslaviska förfäderna under 600-talet bosatte sig i detta område och grundade furstendömet Karantanien. Historiker anser att detta land redan då var ett av de mest demokratiska och avant-garde av sin tid. Det finns väsentliga antaganden som tyder på att instiftarna av den amerikanska konstitutionen under Thomas Jeffersons mandatperiod även inspirerades av Karantanien principer.

Under efterföljande århundraden utvecklades den slovenska nationella identiteten både genom språket och genom kulturen. Slovenska språket blev kärnan och grunden i denna identitet. Det egenartade nationella samfundet växte främst fram genom att de första böckerna gavs ut och genom framtagandet av det första nationella programmet som påbörjades på 1500-talet. Fram till 1900-talet styrdes slovenska samhället av utlänningar, mestadels av Habsburgstyret, senare av den österrikisk-ungerska monarkin. Efter första världskriget blev Slovenien en del av kungariket Jugoslavien och efter andra världskriget tillhörde landet Socialistiska förbundsrepubliken Jugoslavien.

Efter mer än sjuttio år under namnet Jugoslavien var slovenerna eniga om en oberoende väg. Efter upplösningen av Jugoslavien år 1991 började därmed en ny era även i slovensk historia - ett självständigt Slovenien.

LANDET

Slovenien är en demokratisk republik som hör till den yngre generationen av unga demokratier i Europa. Slovenien förklarade sitt oberoende och sin självständighet den 25 juni 1991 på grundval av folkomröstningens resultat sex månader tidigare. I valet röstade 88,2 % av väljarna för självständighet och

valdeltagandet var 90 procent. Detta följdes av ett internationellt erkännande och medlemskap i Förenta Nationerna. År 2004 blev Slovenien medlem i Nato och EU, i och med införandet av valutan euro år 2007 anslöt sig Slovenien till den Europeiska monetära unionen och år 2008 var landet första nya medlem som höll i ordförandeskapet i Europeiska unionens råd. Redan under de första två årtiondena av självständighet har Slovenien etablerat sig som en viktig internationell aktör och ett land där höga statsmän från stormakter möts. År 2001 t.ex. hölls det första mötet mellan ryske president Putin och amerikanske president Bush i Slovenien.

Slovenska konstitutionen föreskriver att Slovenien har ett parlamentariskt system som bygger på särskiljandet av lagstiftande, verkställande och rättsliga myndigheter. Det högsta lagstiftande organet är Državni zbor med nittio ledamöter som är valda under en mandatperiod om fyra år. Av dessa finns två representanter för de italienska och ungerska minoriteterna. Regeringen representerar en exekutiv kraft. Republikens statsöverhuvud är överbefälhavare för de väpnade styrkorna och representerar landet utåt. Denne väljs för en femårsperiod.

SAMHÄLLE

Det finns drygt två miljoner sloveners och vi alla skulle kunna leva tillsammans i en förort till någon större världsstad. Om vi rundar av, bor det cirka 100 invånare per km², i ett europeiskt sammanhang betyder det ungefär hälften av genomsnittet. Och så som i andra europeiska länder, kämpar det slovenska samhället med åldrande befolkning och låga födelsesat. Utöver den större delen av invånarna som har slovenskt nationellt ursprung längs gränsen mot Ungern och Italien, finns även ungerska och italienska nationella minoriteter. Det bor även andra etniska grupper i Slovenien, de flesta kommer från områden i västra Balkan.

Och vad kännetecknar människorna på den soliga sidan av Alperna? Slovenerna är patrioter som uppskattar livskvalitet. De är stolta över sin kultur och sitt språk, som de också anser har ett stort värde och är en del av den nationella identiteten. Slovener är mottagliga för mångfald. Det är intressant att notera att de reser en hel del men man flyttar sällan. De beskriver sig själva som hårt arbetande, flitiga och aktiva människor, individualister som talar främmande språk väl.

KULTUR

En speciell plats i den slovenska historien har konst och kultur, dessa har tidigare ersatt slovenernas brist på nationella politiska och statliga institutioner. Slovenernas inställning till den nationella kulturen är verkligen intensiv och det finns ett välutvecklat nätverk av kulturinstitutioner, organisationer och kulturföreningar, jämförbart med de flesta utvecklade länderna i Europa. Det rika kulturlivet finns inte bara i de större städerna

i landet men så gott som i varje hörn av Slovenien. Nästan varje sloven har något av en poet, konstnär, kock, dansare, vinproducent, musiker, regissör, skådespelare, bloggare och snidare i sig. Slovener vet hur man gör konst utifrån det man älskar. Förutom olika hantverkskonstnärer och yrken som under århundraden gått från generation till generation är sloveners även framgångsrika inom nutidskonst som finns tillgänglig för alla generationer.

Kulturevenemangen är otroligt välbesökta - olika festivaler (särskilt under sommartid) gläder många besökare som kommer från när och fjärran. Det är populärt med teater och konserter, slovenerna tycker mycket om att läsa och är stolta över sitt kulturarv. Nämnas bör även France Prešeren, en poet som är den slovenska poesins stolthet och även författare av den slovenska nationalsången "Zdravljica". Denna efterlyser samlevnad mellan människor och är en hyllning till alla med gott hjärta.

Kurenti, de typiska karnivalfigurer. Foto: Tomo Jeseničnik

Spets från Idrija. Foto: Jaka Vinšek

MATUPPLEVELSER

Den kulinariska bilden av det moderna Slovenien påverkas av influenser från kulturen och de olika områdena i Alperna, Medelhavsområdet samt de Pannoniska regionerna. Århundraden av social och historisk utveckling har skapat en viss typ av livsstil, inte i betydelsen av assimilering, utan snarare skapandet av en unik och historisk mångfald även inom den kulinariska konsten. Traditionella slovenska rätter är baserade på spannmål, färska mejeriprodukter, kött, fisk, grönsaker, potatis, oliver och parmaskinka. Beroende på region kombineras naturligtvis influenserna i området, befolkningen och även olika munkordnar. Förutom det kulinariska utbudet finns även ett enastående utbud av slovenska viner som säkerställer utmärkta gourmetupplevelser.

Potica är en typisk slovensk festkaka. Foto: Kommunikationsenheten arkiv

Škocjan-grottorna. Foto: Jakše-Jeršič

TURISM

Varje årstid är tid rätt att besöka Slovenien. Slovenien är som skapt för upptäckter och upplevelser, med särskild känsla av hemtrevnad och välbefinnande, orörd natur och ett rikt kulturarv. Du kan välja mellan att njuta av en aktiv eller avkopplande semester. Alternativerna för en aktiv semester sträcker sig från bergsklättring, cykling, vandring, försrättning, golf, paddling, jakt, bad, segling eller fiske till skidåkning på snö eller vatten samt givetvis många andra aktiviteter. För den ultimata livsnjutaren finns varma källor och spaanläggningar. Sloveniens fördel är dess ringa storlek och ypperliga mångfald. Under en dag hinner du både beundra bergen, de Pannoniska slätterna och havet.

Och vad tycker de som besöker Slovenien bäst om? För det första är de entusiastiska, sedan följer svaren att Slovenien är ett trevligt land som lugnar själen och friskar upp kroppen, och då speciellt med tanke på dess orörda natur, det milda klimatet, gästfriheten, de vänliga människorna och dess många varma källor. Man lägger gärna till att Sloveniens storhet finns just i den rika mångfalden, i värderingar som genom århundraden har skapats utifrån samarbetet mellan människan och naturen samt att Slovenien är ett organiserat, modernt och säkert land. Det finns ingen anledning till att vi inte tror dem.

I FEEL SLOVENIA är en slogan som i sig speglar essensen av Slovenien: ett land i vilket alla som besöker det, blir kära i.

Det medeltida Piran är en attraktiv kurort vid Adriatiska havet. Foto: Jakše-Jeršič

Špičnik. Foto: Darinka Mladenovič

ÖKONOMI

Slutet av förra seklet – 90-talet – präglades av övergången till marknadsekonomi. Den ekonomiska tillväxten under denna period var hög, ännu högre än genomsnittet i EU. Redan innan detta utvecklades den slovenska ekonomin och etablerade sina stora globala varumärken. Har du hört talas om Elan-skidorna, som många höjdare inom skidåkning använder? Eller de ultralätta flygplanen Pipistrel som varje år får utmärkelser av NASA? Om Akrapovič avgassystem som är outhärliga i motorsporten? Kanske om de bästa och

optimalt designade hushållsapparaterna från Gorenje? Världens framgångsrika slovenska företag kommer även från tjänstesektorer såsom IT-sektorn. Slovenska företag strävar efter innovation och kvalitet i sina produkter och upprätthåller därigenom konsumenternas förtroende för kvaliteten av slovenska varumärken.

Allt viktigare roll i ekonomin har slovenskt trä. Det är en av de viktigaste slovenska naturresurserna då mer än två tredjedelar av territoriet är täckt av skog. Slovenerna är stolta över jämställdheten, andelen anställda kvinnor i Slovenien är bland de högsta i världen.

Triglav. Foto: Jože Mihelič

VETENSKAP

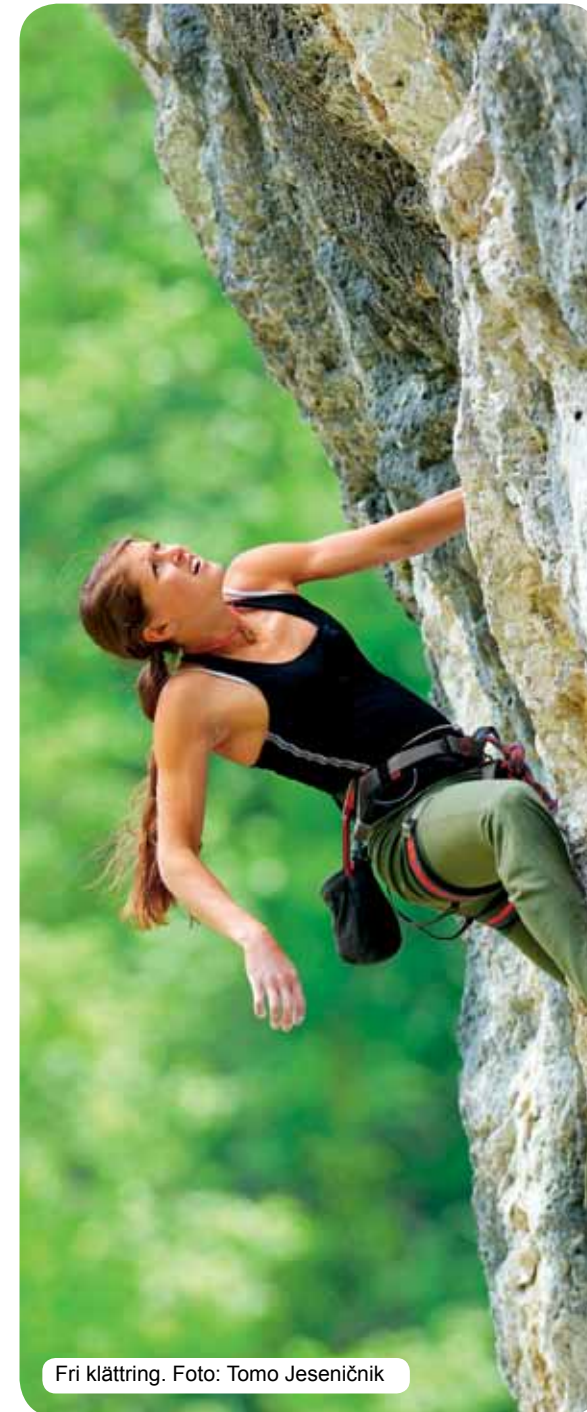
Dagens slovenska forskare fortsätter i samma spår som tidigare forskare och uppfinnare genom att gynna världens kunskapskammare med många framgångar. De efterträder giganter som arbetade i en tid utan internetanslutning och studerade vid levande ljus. Dessa är forskare som t.ex. Janez Vajkard Valvasor (medlem i "English Royal Society" i London, 1600-talet), Jurij Vega (logaritmiska tabeller, 1700-talet), Jožef Stefan (Lagen om strålning, 1800-talet), Fritz Pregl (Nobelpristagare inom organisk kemi, i början av 1900-talet) eller Herman Potočnik Noordung, raketingenjör.

De omnämnda pionjärens arbete inom forskning och utveckling fortsätter i ett modernt Slovenien. Aktiviteterna inom områdena är extremt mångsidiga och kända över hela världen för att upprätthålla hög kvalitet. Inom vissa forskningsområden såsom datavetenskap eller nanoteknik rankas Slovenien bland de bästa länderna i världen. Kunskap är en av grundpelarna i den nationella utvecklingen. Sedan år 1991 deltar Slovenien aktivt i forskning- och utvecklingsprogram inom EU och i andra europeiska program inom dessa områden, hittills har Slovenien deltagit i över tusen europeiska ramprogramprojekt inom forskning.

SPORT

Det känns otroligt att två miljoner människor när sådana framgångar på olika sportarenor. Vi är den enda nation som är så liten och som har deltagit i de största tävlingarna inom lagsporter (fotboll, hockey, basket, handboll, volleyboll) och där även enskilda tävlande har uppnått och uppnår enastående individuella prestationer. Slovenska idrottare är i världstoppen mätt i medaljer per capita i OS.

Sloveniens utmärkta idrottsanläggningar är också förtjänstfulla. Nämnas bör Planica, dalen som redan år 1930 hade en hoppbacke för den galna sporten att hoppa med skidor, som uppfanns av slovenier. Idag finns en modern omfattande sportanläggning i Planica med en imponerande hoppbacke, eller egentligen, en flygbacke där backhopparna kan flyga över 250 m. Övriga idrottsmän och motionärer har tillgång till anläggningen för längdskidor, skidliftar, en friidrott- och fotbollsstadion, cykling- och vandringsleder, en park med kulturarv, ett informationsområde med café, en zipline-anläggning och övriga högkvalitativa turism- och idrottstjänster. Planica är en återspeglning av kunskap och kompetens från slovenska arkitekter, ingenjörer och andra yrkesverksamma, det är det en symbol för mod, vacker natur och arv av världsomspännande rykte. Det är en nationell symbol för Slovenien.

Fri klättring. Foto: Tomo Jeseničnik

Soča. Foto: Aleš Fevžer

GRÖN TRÅD

Slovenien representerar sig med nationella varumärket **I FEEL SLOVENIA**, som har en grön färg som grund eftersom mer än hälften av landet är täckt av skog. Det symboliserar balansen av en livsstil som kombinerar spänning, som driver en slovens personliga ambitioner och är en gemensam vision om att gå framåt tillsammans med naturen. Det slovenska gröna talar om harmoni mellan alla sinnen med vilka man kan uppleva Slovenien. Slovenien bör därför aldrig kommas ihåg genom bilder. Minnet av Slovenien förenar doften av skogen, ljudet porlande bäckar, vattnets överraskande smak och inte minst - mjukt träslag. Slovenien berör alla.

Ljubljana. Foto: Kommunikationsenheten arkiv